basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2025

KWAZULU-NATAL

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 8 bladsye.

Goedgekeur
Ms SM Barnard
Interne Moderator: DBE
15 Junie 2025

Goedgekeur
Ms R Bence
Eksterne Moderator: Umalusi
15 Junie 2025

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

SB RB

AFDELING A: DRAMA

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	(Hy praat van ...) • die stalle (waar hy werk). • Wilma se plaas/die (perde)plaas/perdeskool/ryskool. • Silwerkloof Stalle. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.2	• Hy moet sy gemeenskapsdiens voltooi/klaarmaak/doen. • Die magistraat het gesê hy moet honderd uur daar werk. • Hy het nog net een uur van sy straf uitgedien. • Hy het nog nie die 3 maande/100 uur (gemeenskapsdiens) klaargemaak nie. • Hy is gevonnis vir dieremishandeling/sy wrede daad teenoor diere. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.3	Wilma/Mev. Botes	1
1.1.4	• Wilma het gesê hy moet sy selfoon bêre, maar hy het nie geluister nie. • Lucky was ongehoorsaam. • Lucky wou nie sy selfoon bêre nie. • Lucky het nie sy werk gedoen nie (want hy was besig met sy selfoon). • Die gelui van die selfoon het die perde laat skrik. • Hy is nie toegelaat om die selfoon te gebruik nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2.1	wil nie daar wees nie	1
1.2.2	spot hy net	1
1.3	ryk	1
1.4	C/skrikkerig	1
1.5	• Lucky het klein katjies doodgemaak. • Lucky het by Wilma begin werk. • Lucky het vir Lady Jane se runnik geskrik en weggehardloop. • Lucky het by die hek vir sy prokureur gewag. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
1.6.1	D/Lucky wou nie doen wat Wilma vir hom sê om te doen nie.	1
1.6.2	E/Wilma wou hê Lucky moes verstaan dat hy die verkeerde idee het van die mense wat by haar kom perdry.	1
1.6.3	A/Lucky het gedink dis verkeerd van Binki om haar ma op haar naam te noem.	1
1.6.4	C/Wilma was kwaad vir Lucky omdat hy homself jammer kry.	1

SB RB
DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7	• Lucky moes leer om met diere te werk/verantwoordelik teenoor diere te wees/diere respekteer/versorg. • Dit was 'n goeie manier om sy straf uit te dien./Dit was beter as om in die hospitaal of lykshuis te werk. • Dit het hom die hele tyd besig gehou/was harde werk/het hom geleer om handewerk te doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Lucky het direk teen Wilma se opdrag gegaan/nie gedoen wat Wilma gesê het hy moes doen nie/was ongehoorsaam. • Dit sou Lucky se wanidee oor die perdeplaas reggestel het/gewys het wat Wilma regtig op die perdeplaas doen. • Dit sou vir Lucky gewys het dat hy nie die enigste een is wat swaarkry in die lewe nie. • Lucky kon iets nuuts leer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Binki ... • het nie geweet wat om te doen nie. • was bang Wilma word kwaad vir Lucky. • het nie van konfrontasie gehou nie. • het net gedoen wat Wilma haar gevra het om te doen. • het nie Lucky se woede/spot verdien nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	• Dit is verkeerd om dinge van mense te dink/sê as jy nie die feite ken nie. • Dit is onregverdig om te dink dat alle wit mense ryk is/dieselfde dinge doen. • Nie alle ryk mense se lewe is maklik/perfek nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	'n metafoor	1
1.12.1	positief	1
1.12.2	was nie meer so stout nie *(Antwoord op Vraag 1.12.1 moet korrek wees om die punt by Vraag 1.12.2 te verdien)*	1
1.13	D/hy glad nie weet waarvan Wilma praat nie.	1
1.14	• Sy ma het hom so geleer/geleer om grootmense te respekteer. • Lucky gee nou om wat Wilma van hom dink. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15.1	Grace	1
1.15.2	gedrink *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15.3	vat/raak	1
1.15.4	hondjie/hond/Dukie	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.16	• Die ryk mense het sy ma baie min betaal. • Die ryk mense het meer geld vir een kat gekry as wat hulle Lucky se ma in twee maande betaal. • Ryk mense gee meer om vir diere as mense. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17.1	C/Lucky moes gemeenskapsdiens by die perdeplaas doen.	1
1.17.2	A/Kaizer het nie toegelaat dat Lucky hom slaan nie.	1
1.17.3	E/Kaizer het vir Lucky gewys dat hy verstaan en hom vergewe.	1
1.17.4	D/Lucky het besef dat ander mense ook seerkry.	1
1.18	Binki het besluit ... • om Sabrina nou "Ma" te noem. • dat haar ma haar nie meer naweke hoef te kom haal nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.19	Lucky se ma het ... • tyd gehad vir hom. • hard gewerk om hom te kan versorg. • vir hom kos gemaak. • vir hom goeie maniere geleer. • hom baie lief gehad/baie vir hom omgegee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	Binki ... • was skaam vir haar letsels. • het nie selfvertroue gehad nie. • kom uit 'n gebroke gesin. • se ma het haar afgeskeep/vir haar gegril. • het ander mense nie vertrou nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.21	Die skrywer laat Lucky ... • vloek/kru taal/lelike woorde/skelwoorde gebruik. • gedurig kla. • rebels optree. • Wilma uitdaag. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.22	• In die slot lees ons dat die perde se krag gehelp het om Lucky en Binki se lewens te verbeter/positief te verander. • Die perde (se krag) het die mense gehelp om mekaar te aanvaar en te verstaan. • Die krag van die perde het mense genees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

	TOTAAL AFDELING A:	**40**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

AFDELING B: KORTVERHALE

VRAAG 2: *LUGSPIEËLINGS* – Myicelie Pienaar

VERHAAL A: "DIE PRENTJIESMAKER" – PJ du Plessis

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	• Die Franse vrou • Die vrou van Parys • Die vrou van die kunsgalery *(Enige EEN)*	1
2.1.2	(By) Ubombo/Mthemba-hulle se stat/dorp/blyplek	1
2.1.3	Die laaste prent ... • was nie vrolik nie. • het nie Umobo se liefde vir die lewe gewys nie. • was nie mooi nie. • was aaklig/lelik. • het deurmekaar gelyk. • was net 'n klomp (onherkenbare) vorms en lyne. *(Enige EEN)*	1
2.1.4	• Dit het begin reën. • Die eerste reëndruppels het geval. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2.1	bly	1
2.2.2	bekommerd	1
2.3	B/mense baie verbaas sou wees oor die goeie skildery.	1
2.4.1	C/Ubombo was hartseer oor sy mense se swaarkry oor die reën wat weggebly het.	1
2.4.2	E/Die vrou wat gevee het, was bang Ubombo se skildery voorspel dat iets sleg gaan gebeur.	1
2.4.3	D/Mthemba was bang die Franse mense sou dink Ubombo is mal.	1
2.4.4	A/Die Franse vrou het groot respek vir Ubombo se kuns gehad.	1
2.5	Engels	1
2.6	• Ubombo het teruggegaan na sy hut toe sonder om sy verfgoed te bêre. • Mthemba het eerste na Ubombo se laaste skildery gaan kyk. • Die Franse egpaar het Ubombo se laaste skildery in hulle motor gelaai. • Dit het na 'n lang tyd weer gereën. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1

-EPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.7	• Dit was reg om te betaal vir Ubombo se skildery. • Die skildery was die produk van Ubombo se talent. • Die egpaar kon nie die skildery verniet kry nie. • Die geld kon Ubombo se mense help. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	Die Franse vrou ... • was onsensitief/het net aan haar eie gemak gedink. • het nie verstaan wat die reën vir Ubombo se mense beteken het nie. • het nie verstaan dat die mense die reën baie nodig gehad het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.9	Ek leer dat ... • mense nie dieselfde oor dinge dink nie. • mense se idees verskil. • party mense gedink het Ubombo se laaste skildery was lelik, terwyl ander gedink het dit was baie goeie kuns. • party mense bly was oor die reën, terwyl ander ontevrede was. • daar plek moet wees vir verskille/mense mekaar nie moet oordeel as hulle van mekaar verskil nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.10	• In die slot kry Ubombo erkenning vir sy kuns. • Ubombo was die prentjiesmaker en sy dood sluit sy storie af. • Ubombo se dood en die einde van die droogte gebeur op dieselfde tyd. • Die natuur treur ook oor Ubombo se dood. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VERHAAL B: "AG NEE DANKIE MAN, OUPA!" – H du Plessis

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	Ben	1
2.11.2	plaas	1
2.11.3	kleinseun	1
2.11.4	papiere	1
2.12	Ouma was hartseer/het gehuil. *(Of soortgelyk)*	1
2.13	Hulle het ... • saam bakkie gery. • trekker bestuur. • gaan visvang. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.14	'n vergelyking	1
2.15	D/verbaas	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

2.16	Kallie wou vinnig wegkom, want hy was ... • skaam oor wat sy oupa besig was om te doen. • ongelukkig oor wat sy oupa gedoen het. • bang sy oupa sien hom. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.17.1	D/Kallie was bly dat sy vriende nog nie sy oupa ontmoet het nie.	1
2.17.2	C/Kallie was kwaad vir sy oupa, want sy ouma lyk nog goed en maak lekker kos.	1
2.17.3	A/Kallie se ma het gevoel dat Ouma verneder word.	1
2.17.4	E/Kallie het oor sy oupa en ouma gehuil.	1
2.18	• Oupa was getroud/het 'n vrou gehad. • Oupa was baie ouer as die jong meisie. • Oupa was selfsugtig/het nie daaraan gedink dat hy Ouma en die res van die familie seermaak/teleurstel nie. • Oupa moes 'n goeie voorbeeld stel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.19	• Kallie het geweet sy oupa is nie siek nie/het nie nodig gehad om hom meer oor sy oupa te bekommer nie. • Kallie het nou verstaan waarom sy ouma hartseer was/gehuil het. • Kallie was nie meer kwaad vir Ouma en ander wat nie vir hom die waarheid wou vertel nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.20	Kallie se pa het ... • gesê almal maak foute. • gevoel dat hulle vir Oupa 'n tweede kans moes gee. • mooi met Kallie se ma gepraat/Kallie se ma probeer kalmeer. • probeer om Kallie aan ander dinge te laat dink/gesê Kallie moet gaan fliek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.1	ongelukkig	1
2.21.2	goedkeur wat sy oupa doen nie	1
2.22	Die skrywer... • vertel hoe Kallie nie kon glo wat hy in die restaurant gesien het nie. • beklemtoon dat Kallie hartseer was/gehuil het oor wat sy oupa gedoen het. • fokus baie op Ouma se hartseer. • sluit die storie af waar Kallie besluit om nie saam met sy oupa te gaan visvang nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING B:	**40**
GROOTTOTAAL:	**40**

SB RB

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

Kopiereg voorbehou